

[Bomholt.]

der mennesker, der har erfaring for, hvad England og USA betyder som den frie verdens værnere, og man ønsker ikke en gang til at møde et verdensopgør uforberedt. Der er i hele folket en trang til de stærkest mulige forbindelser vestover. Forsvaret skal genopbygges, og det eneste sted, hvor det er muligt at få materiel i større stil, er indtil videre USA.

Vi i Danmark har alle forudsætninger for at forstå den vilje til demokrati og national selvstændighed, der kommer så stærkt til udtryk i det norske folks og den norske regerings holdning. Vi forstår også, at den norske regering lægger vægt på at opnå forsyninger vestfra, selvom vel ingen ønsker at overse de forsyningsmuligheder, der findes også andre steder.

Det er her, vore skandinaviske nationer står i dag. Der er naturligvis visse nuancer i opfattelserne, mest i Norge og Danmark, mindre i Sverige. Hvad Norge angår føler jeg mig stærkt tiltrukket af de synspunkter, som Norges stortingspræsident, hr. Natvig Petersen, har givet udtryk for. De er, synes jeg, præget af dyb erfaring, politisk modenhed og ansvar og nordisk samfølelse. Under de skandinaviske forhandlinger her i Danmark og i Oslo har Danmark i kraft af forholdenes natur og i nøje overensstemmelse med regeringens linie søgt at være mægler, og det er mit indtryk, at man indenfor de andre skandinaviske delegationer har forstået vor oprigtige gode vilje. Vort standpunkt har iøvrigt, som den højtærede udenrigsminister bemærkede, været tydeligt nok, og, såvidt jeg kan skønne, ligger det på linie med den norske stortingspræsidents.

Der er overalt i Norden en længsel efter større sikkerhed og større tryghed, og spørgsmålet er så, hvor vi finder den. Det er USA, der holder den vestlige verden i balance, derom er der ingen tvivl. Men når det kommer til stykket, er jeg bange for, at den utryghed, der piner mange menneskers sind, i lige så høj grad findes f. eks. i England som her, ja, den findes utvivlsomt både i USA og i Rusland. Thi krig er jo i vore dage ikke blot et spørgsmål om, hvem der sejrer, det er ikke blot et spørgsmål om sejr og befrielse tilsidst. En krig kan med de våben, der stilles i udsigt, forme sig således, at der til sidst ikke er meget

at befri. Krig er i vore dage krig mod byer og befolkninger, mod industrielle og strategiske centrer uden hensyn til uniformer, måske flytninger eller deportationer af hele folk, og jeg tvivler på; at der i denne vidunderlige verden kan gives noget, der med fuld ret kan kaldes tryghed. Men naturligvis, vi må foretrække en ordening, som, alle forhold taget i betragtning, giver relativt mest tryghed.

I denne situation er der en kreds af danske, der har proklameret deres tilslutning til en Atlanterhavspagt allerede 2 måneder, inden Atlanterhavspagten er blevet til. Den er ikke færdig endnu, men de pågældende har ikke desto mindre fremsendt deres uforgribelige mening om den til en million husstande i Danmark. Jeg skal ikke komme ind på en omtale af Atlanterhavspagten, som jeg ikke kender, men jeg må nok have lov til at udtrykke en mild forbavselse over den frimodighed, som de pågældende har lagt for dagen. Det er ikke alle, der har evne til at tage så let på tingene. Der er endnu mennesker, en lidt anden slags mennesker, der ønsker ordentlig besked, før de udtaler sig, og bl. a. ønsker at vide, hvad de skriver under på.

På mit partis vegne kan jeg samle de her fremførte tanker i disse synspunkter.

Vi skal forme en skandinavisk politik, der kan samle de tre lande med dybtgående tilslutning fra befolkningernes side. Vi ved bedst selv, hvorledes vore forhold bør ordnes, og hvis den store verden respekterer vor frihed og agter vor evne, vil den støtte os i vore bestræbelser. Hvis den ikke forstår os nu i denne alvorstund med dens fællesønsker, hvornår vil den da forstå os?

Mit parti ville føle det som en stor sorg, såfremt Danmarks veje i et så alvorligt anliggende skulle skilles fra Sveriges. Jeg tænker ikke alene her på den kendsgerning, at Sverige er Nordens stærkeste nation og så at sige vil være ryggraden i et skandinavisk forsvar. Tanken går videre. Selv om vi skandinaviske nationer gennem vore ansvarlige politikere og andre nok så meget betyder over for hindanden, at vi, såfremt vore veje skilles udenrigspolitisk, vil fortsætte og fastholde det nordiske samarbejde, vil dog selve kendsgerningerne tale deres eget ubønhørlige sprog.